

Elcsendesedett az Európai Parlamentben a Jobbik és Bokros

A Policy Solutions elemzése a magyar EP-képviselők április munkájáról

Az Európai Parlament magyar képviselőcsoportjai közül a Jobbikéra nyomta rá bélyegét leginkább az áprilisi kampány: bár a képviselők számtalan lakossági fórumon vettek részt és megsokszorozódtak a fősodorbéli média-megjelenéseik is, Brüsszelben teljesen elcsendesedtek. A kampány-üzemmódot jól mutatja, hogy a megelőző időszak felszólalás-rekordere, Morvai Krisztina áprilisban egyszer sem szólalt meg az Európai Parlament plenáris ülésein, képviselőtársa, Szegedi Csanád pedig immár a hatodik hónapját tölti a cikluson belül szótlanul. Az MDF-es Bokros Lajos visszafogott belpolitikai szerepléseivel feltehetően már előre érezte azt, ami április 11-én ki is derült: az MDF nem jutott be a Magyar Országgyűlésbe. Ez azt jelenti, hogy a képviselő továbbra is Brüsszelben folytatja a munkáját, ahol azonban február óta semmilyen komolyabb aktivitást nem mutatott.

Eközben áprilisban a legtöbb hír a magyar sajtóban Schmitt Pálhoz kötődött. A fideszes politikus amellet, hogy teljes erővel vetette bele magát a magyarországi választási kampányba, folyamatos találgatások tárgyává vált. Schmitt az Országgyűlés elnökeként és köztársasági elnökként is szóba került, míg kiderült, hogy az EP-alelnöki posztot hátrahagyva, – legalábbis első lépésben – parlamenti elnökként láthatjuk viszont a közeljövőben. A Fidesz másik hazatérője, Győri Enikő leendő külügyminisztériumi államtitkár rögtön érdekes politikai helyzetbe került. Az Orbán Viktor által hevesen támadott Simor András jegybankelnök mondott köszönetet Győrinek azért, mert az elmúlt hónapokban közbenjárt az Európai Központi Banknál (EKB), hogy a régió központi bankjait ne diszkriminálják.

Ha a belpolitikai ügyektől eltekintünk, akkor áprilisban nemcsak a szocialista, hanem mind a huszonekét EP-képviselő közül Tabajdi Csaba volt a legaktívabb. A képviselő hat alkalommal szólalt fel elsősorban a Közös Agrárpolitika tervezett reformjaival kapcsolatban. Emellett négy képviselőtársával együtt indítványozta az Európai Bizottságnál egy „gazda-Erasmus” elindítását, mely lehetővé tenné fiatal mezőgazdasági gazdálkodók számára, hogy más európai uniós országban szerezzenek tapasztalatot.

Az EP-képviselők politikai munkája

Áprilisban a legtöbb hír a magyar sajtóban Schmitt Pálhoz kötődött. A fideszes politikus amellet, hogy teljes erővel vetette bele magát a magyarországi választási kampányba, folyamatos találgatások tárgyává vált. Schmitt az Országgyűlés elnökeként és köztársasági elnökként is szóba került, míg kiderült, hogy az EP-alelnöki posztot hátrahagyva, – legalábbis első lépésben – parlamenti elnökként láthatjuk viszont a közeljövőben. „Haza kell jönnöm, ha hív a csapat” – érvelt Schmitt, aki leendő magas közbiztonsági funkciójához illeszkedően az elmúlt hetekben már pártok felett álló

üzeneteket fogalmazott meg („alázattal kell kormányozni, senkit nem lehet az útszélén hagyni”).

A Fidesz másik hazatérője, Győri Enikő leendő külügyminisztériumi államtitkár rögtön érdekes politikai helyzetbe került. Az Orbán Viktor által hevesen támadott Simor András jegybankelnök mondott köszönetet Győrinek azért, mert az elmúlt hónapokban közbenjárt az Európai Központi Banknál (EKB), hogy a régió központi bankjait ne diszkriminálják. Részben is ennek köszönhetően az MNB a hírek szerint a likviditását segítő megállapodást tudott kötni az EKB-val.

A Fidesz delegációvezetője, Szájer József is elsősorban a magyar belpolitikával kapcsolatosan került a figyelem középpontjába. Áprilisban a magyarországi folyamatok értékelésekor Szájer használta a legkeményebb szavakat. Szájer szerint a most leköszönő kormány „nem Magyarország érdekeit képviselte Brüsszelben, hanem Brüsszel érdekeit Magyarországon”. Az Európai Bizottságot arra szólította fel, hogy a jövőben „ne tűrje el a hazugságot”, amelyet szerinte két ország, Magyarország és Görögország példája szimbolizál. Szájer József kijelentéseit természetesen nem hagyta szó nélkül Tabajdi Csaba, a szocialisták delegációvezetője. Tabajdi szerint szomorú, hogy „a Fidesz tehetséges európai politikusaiból nacionalista bábokat farag”.

A magyar belpolitika történéseit Schöpflin György is igyekezett értelmezni az uniós szintén. Schöpflin professzor szerint a Fidesz nagyarányú választási győzelmének egyik fő következménye az lesz, hogy a most erős radikalizmus halványulni fog. Egyben jelezte uniós kollégáinak, hogy a Fidesz „tisztes és ésszerű” uniós elnökségre készül 2011 első felében.

A magyarországi kampány szele természetesen a szocialistákat is megérintette. A képviselők – főleg Gurmai és Tabajdi – számos fórumon érveltek a baloldal mellett, bár a média ingerküszöbét ezek nem sokszor érték el. Még Gurmai és a Lehet Más a Politika közötti pengeváltás váltotta ki a legtöbb kommentárt: a képviselő asszony ugyanis felháborodásának adott hangot, hogy az LMP a női-férfi esélyegyenlőségért folytatott munka egyedüli letéteményesének nevezte magát. Gurmai szerint az LMP-s politikusok olyan „újoncok, akik mindenre rácsodálkoznak”, hiszen ő maga már egy évtizede dolgozik az esélyegyenlőség ügyéért. Még a szocialista kampánytevékenység meghosszabbítása volt, hogy az MSZP-s képviselők a választások után egy nyílt levelet tettek közzé, melyben felszólították a Fideszt, hogy határolódjon el a Jobbiktól, valamint, hogy az Európai Unióval kapcsolatos ügyekben konstruktívan működjön együtt a baloldallal.

Ha a belpolitikai ügyektől eltekintünk, akkor áprilisban nemcsak a szocialista, hanem mind a huszonkét EP-képviselő közül Tabajdi Csaba volt a legaktívabb. A képviselő hat alkalommal szólalt fel, és elsősorban a Közös Agrárpolitika (KAP) tervezett reformjaival kapcsolatban osztotta meg véleményét képviselőtársaival. Tabajdi dicsérte a KAP egyszerűsítéséről szóló parlamenti jelentést, és kiemelte, hogy a jövőben azoknak kell támogatást adni, akik aktívan gazdálkodnak, „akik effektíve megművelik a földet”. Az MSZP delegációvezetője emellett kezdeményezte az "Új Tagállamok Fóruma a Közös Agrárpolitika jövőjéről" létrehozását, amely a hónapban meg is tartotta első, alakuló ülését. A Fórum célja az új európai agrárpolitika

kialakításánál a kelet-közép európai tagállamok lobbijének erősítése, összehangolása.

Többek közt a hónap slágertémájával, az izlandi vulkáni hamu okozta fennakadásokkal kapcsolatban tett írásbeli hozzászólást a parlamenti vitákhoz Göncz Kinga. Hozzászólásában felhívta a figyelmet arra, hogy sokszor a nyolcvanas években kidolgozott intézkedési tervek alapján történt ennek a rendkívüli helyzetnek a kezelése, így rossz volt a koordináció és a tájékoztatás. Göncz javasolta azt is, hogy az Európai Parlament ne nehezítse a kaotikus légiközlekedést azzal, hogy Brüsszel és Strasbourg között ingázzik, hanem tartsa a plenáris ülését kizárólag Brüsszelben.

Gurmai Zita is az írásos hozzászólást részesítette e hónapban előnyben a plenárison való felszólalás helyett: ebben Szájer József, fideszes képviselőnek az Európai Bizottsághoz utalható jogalkotási hatáskörrel kapcsolatos jelentését dicsérte meg és vetette fel az új jogkör ellenőrzésének problémáit.

Gurmai képviselőtársnője, Herczog Edit főleg az Európai Unió költségvetésének ügyében volt aktív: plenáris felszólalásában kiemelte, hogy „az adófizetők pénzének elköltésében a magunkkal szemben támasztott elvárásoknak magasabbnak kell lennie, mint amit másoktól elvárunk, mert ez a kulcsa a mi hitelességünknek”. Ezért Herczog kezdeményezte egy belső ellenőrzési rendszer felállítását, amely nem utólag talál esteleges hibákat, visszaéléseket, hanem már előre jelzi, ha problémát észlel egyes európai kifizetéseknél.

Az összes delegáció közül a Jobbikéra nyomta rá bélyegét leginkább a kampány: mindhárom szélsőjobboldali képviselő számtalan lakossági fórumon vett részt, és megsokszorozódtak a fősodorbéli média-megjelenéseik is. A kampány-üzemmódot jól mutatja, hogy a megelőző időszak felszólalás-rekordere, Morvai Krisztina áprilisban egyszer sem szólalt meg az Európai Parlament plenáris ülésein, és más dokumentált aktivitást sem mutatott Brüsszelben. A képviselőasszony így a magyar sajtóban leginkább az amerikai nagykövetség írt levelével váltott ki visszhangot: Morvai ebben azt sérelmezte, hogy Eleni Tsakopoulos Kounalakis asszony a választások első fordulóját követően a parlamentbe jutott pártok közül csak a Jobbik rendezvényét nem látogatta meg, a „kommunista diktatúra hagyományait folytató” MSZP-ét viszont igen.

A feltehetően utolsó teljes hónapját Brüsszelben töltő – és EP-képviselőse alatt szakpolitikában társaihoz képest jóval aktívabb - Balczó Zoltánnal kapcsolatban is csupán egyetlen mezőgazdasággal kapcsolatos hozzászólást lehet megemlíteni áprilisban. Ebben a mezőgazdasági hivatalok és a gazdák kapcsolatáról beszélt, kiemelve, hogy az Európai Bizottságnak ki kell dolgoznia egy olyan jogszabályt, amelyik szankciót állapít meg a hivatallal szemben, ha annak mulasztása miatt sérülnek a gazdák érdekei. Az országgyűlés alelnöki posztjéért hazatérő Balczót Kovács Béla, a Jobbik külügyi kabinetjének elnöke fogja váltani az Európai Parlamentben.

A harmadik jobbikos képviselő, Szegedi Csanád immár a hatodik hónapját tölti a cikluson belül szótlánul – áprilisban sem láthattuk nevét feltűnni Brüsszelben és Strasbourgban. A fiatal politikus annál aktívabb volt a határon túli magyarokkal

kapcsolatos politikában, egy interjúban „hadat” is üzent az ottani pártoknak, kijelentve, hogy „az elszakított területeken működő nagy politikai szervezetek nem képviselik az erdélyi, felvidéki, délvidéki magyarság többségének érdekeit”.

Bokros Lajos áprilisban már a belpolitikában is kevesebbet szerepelt, egyedül a miniszterelnök-jelölti vitára hívó kezdeményezésével törte át a sajtó ingerküszöbét. Azonban a kezdeményezett vitán egyedül a Lehet Más a Politika szakpolitikusa jelent meg, a másik három párt képviselője nem, így az esemény meghiúsult. Bokros visszafogott szereplésével feltehetően már előre érezte azt, ami április 11-én ki is derült: az MDF nem jutott be a Magyar Országgyűlésbe. Ez azt jelenti, hogy a képviselő továbbra is Brüsszelben folytatja a munkáját, ahol azonban február óta semmilyen komolyabb aktivitást nem mutatott.

Az EP-képviselők szakmai munkája

A Fidesz szakpolitikusi áprilisban kevésbé a plenáris üléseken, inkább a bizottsági munkában voltak aktívak. Fontos téma volt a foglalkoztatás kérdése, amelyet jól jelez, hogy Öry Csaba képviselő konferenciát szervezett e közpolitikai terület jövőjéről – a rendezvényen a téma uniós biztos, Andor László is felszólalt. Áprilisban a foglalkoztatáspolitikai romaügyi dimenziója is az érdeklődés középpontjába került. A cordobai romacsúcson Járóka Livia egy új megközelítésre tett javaslatot, miszerint a romákat nem etnikai kisebbségnek, hanem gazdasági célcsoportnak kellene tekinteni, amelyet komplex szakpolitikai csomagokkal lehetne segíteni abban, hogy nagyobb arányban meg tudjanak jelenni a munkaerőpiacon. Járóka számításai szerint, ha a romák foglalkoztatási szintjét a régiós átlagra sikerülne hozni, azzal az adott országok GDP-je 4-6%-kal nőhetne. Áprilisban Járóka további kezdeményezése volt a mellrák elleni szűrések bevezetése az egész Unióban.

Az elmúlt hónapban a fogyatékosok jogaiért folytatott küzdelemben Kósa Ádám Hankiss Ágnes személyében társra talált. Kósa egy fogyatékosági igazolványt vezetne be az EU-ban, amely minden tagállamban biztosítaná a fogyatékkal élők jogait. Ugyanezzel az ötlettel állt elő a szocialista Göncz Kinga is a Petíciós Bizottságban, felhívva a figyelmet arra, hogy létezik már hasonló egész Európában elismert parkoló-kártya. A témával kapcsolatban Hankiss Ágnes azt tartotta fontosnak hangsúlyozni, hogy az érintett szakbizottságokban azokkal az ügyekkel is foglalkozni kellene, amikor a fogyatékkal élőktől minden indoklás nélkül tagadnak meg szolgáltatásokat, például a biztosítások megkötését.

Zöld ügyekben sem pihentek a fideszes szakpolitikuskok. Gyürk András – a magyar kormány nagy port kavaró kvótabiznisze ürügyén – amellet érvelt a plenáris ülésen, hogy kvótakereskedelmi rendszerben rendet kell tenni, fel kell számolni a ma még létező jogi kiskapukat. Áder János áprilisban is tovább ütötte a heiligenkreuzi szemétegető ügyét, azt kérdezve az Európai Bizottságtól, hogy miként kívánja megakadályozni a beruházást. Áder továbbá a szocialista Tabajdi Csabával és a felvidéki Mészáros Alajossal közösen a plenáris ülésen és állásfoglalási indítványban is követelte a cianidos bányászat betiltását – ezt a törekvésüket végül május elején siker koronázta, az EP megszavazta a tiltóhatározatot. Az élelmiszerbiztonsággal is

foglalkozó Glattfelder Béla pedig azt kérte a Bizottságtól, hogy tiltsa be a már tiltólistára tett szereket is tartalmazó marokkói paprika importját a kontinensen.

A kohéziós politika témájában is ketten mutattak aktivitást a Fidesz delegációjából. Deutsch Tamás a kohéziós alapok átláthatósága témájában terjesztette elő javaslatait szakbizottságának, melyeket elfogadtak, csakúgy, mint Surján Lászlónak a határokon átvitelő fejlesztési programok átláthatóságára vonatkozó módosító indítványait. Surján – aki áprilisban találkozott a Dalai Láma brüsszeli követével is – emellett arra is figyelmeztetett, hogy a tagállamoknak fel kell gyorsítaniuk az uniós támogatások felhasználását, mert különben azok könnyen elveszhetnek. Surján rámutatott arra, hogy a 2007-2013-as ciklus félidejében még csak 14%-nál jár a források felhasználása, ami nem túl biztató adat a következő három évre nézve.

Fajsúlyos közpolitikai feladatot kapott Gál Kinga. Gál bizottsági véleményt készített arról, hogy milyen hatásai vannak annak, hogy az EU csatlakozott az Európai Emberi Jogi Egyezményhez. A fideszes politikus véleményében – amelyet bizottsága elfogadott – emellett érvelt, hogy ez a lépés erősíti a kontinensen élők jogainak védelmét, mivel egy újabb jogorvoslati eszközt nyújt az európai állampolgárok számára.

A legfontosabb szakpolitikai megbízást Gurmai Zita kapta a vizsgált időszakban: a szocialista képviselő az Európai Polgári Kezdeményezésről szóló rapport társlétesztetője lett. Az Európai Polgári Kezdeményezést a Lisszaboni Szerződés hívta életre, hogy a polgároknak lehetőségük legyen európai jogszabályt kezdeményezni megfelelő számú aláírás összegyűjtése révén. A szocialisták delegációvezetője, Tabajdi Csaba szakpolitikai munkában is erős hónapot zárt. Négy képviselőtársával együtt indítványozta az Európai Bizottságnál egy „gazda-Erasmus” elindítását, mely lehetővé tenné fiatal mezőgazdasági gazdálkodók számára, hogy más európai uniós országban szerezzenek tapasztalatot.

Szakbizottságaikban is aktívak voltak a baloldali képviselők: Gurmai Zita a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemtervhez, Tabajdi a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló EP-jelentéshez nyújtott be számos módosító javaslatot.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői